



Actieplan MVOI 2024-2025

Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en
Inkopen



Inhoud

.....	1
Samenvatting actieplan MVOI	3
1. Inleiding	4
2. Het actieplan MVOI 2024-2025	5
2.1. <i>Het doel van het actieplan MVOI.....</i>	<i>5</i>
2.2. <i>Het plan van aanpak</i>	<i>5</i>
2.3. <i>Thema's uit het manifest MVOI</i>	<i>6</i>
2.4. <i>Thema's uit het manifest MVOI</i>	<i>6</i>
2.5. <i>Huidige ambitieniveau per thema</i>	<i>7</i>
2.6. <i>Doelen</i>	<i>8</i>
2.7. <i>Monitoring</i>	<i>9</i>
2.8. <i>Uitdagingen</i>	<i>9</i>
3. Bijlage 1: Nulmeting per gekozen thema	10
3.1. <i>Thema Klimaat.....</i>	<i>10</i>
3.2. <i>Thema Milieu (inclusief biodiversiteit).....</i>	<i>10</i>
3.3. <i>Thema Circulariteit</i>	<i>11</i>
3.4. <i>Thema Social Return.....</i>	<i>11</i>
3.5. <i>Thema Ketenvaardigheid</i>	<i>11</i>

Samenvatting actieplan MVOI

Met het actieplan MVOI geeft de gemeente Coevorden invulling aan de ambitie om in te kopen met maatschappelijke impact. Voor de komende 2 jaar zijn de volgende thema's en doelen vastgesteld:

Thema	Doelen 2024	Doelen 2025
 Klimaat	➤ thema toepassen bij 2 aanbestedingen onder de Europese drempel ➤ thema toepassen bij 1 onderhandse aanbesteding van werken V&I ➤ verduurzamen catering vanaf 2024	➤ thema toepassen bij 4 aanbestedingen onder de Europese drempel ➤ thema toepassen bij 3 onderhandse aanbestedingen van werken V&I ➤ overstap naar HVO 100 brandstof
 Milieu	➤ thema toepassen bij 2 aanbestedingen onder de Europese drempel ➤ 75% van de kantoorartikelen duurzaam ➤ verduurzamen catering vanaf 2024 ➤ overstap naar biologische en fairtrade koffie en thee in de kantine onderzoeken	➤ thema toepassen bij 4 aanbestedingen onder de Europese drempel ➤ 90 % van de kantoorartikelen duurzaam ➤ overstap naar HVO 100 brandstof
 Social Return	➤ bij 2 aanbestedingen vooraf een plan voor de toepassing van SROI vragen ➤ communicatie over SROI naar lokale ondernemers vanaf 2024 ➤ SROI voor werken van V&I boven de 200.000 euro invoeren in de SROI monitor vanaf 2024	➤ bij 4 aanbestedingen vooraf een plan voor de toepassing van SROI vragen ➤ uitreiking award beste SROI toepassing vanaf 2025
 Circulair	➤ thema toepassen bij 1 aanbesteding ➤ aansluiten bij het initiatief 'Verwaarden groene reststromen'	➤ thema toepassen bij 2 aanbestedingen
 Ketenverantwoordelijkheid	➤ thema toepassen bij 1 aanbesteding	➤ thema toepassen bij 2 aanbestedingen



1. Inleiding

In oktober 2022 heeft burgemeester Renze Bergsma namens de gemeente Coevorden het landelijk Manifest Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI) ondertekend. Dit Manifest komt voort uit het Nationaal Plan MVI 2021-2025. De 'O' van opdrachtgeven is later toegevoegd, opdrachtgeven gaat immers vooraf aan inkopen. Het Manifest MVOI geeft in hoofdlijnen weer wat de gedeelde ambities zijn van de Nederlandse overheden op het gebied van maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen. Het doel van het Manifest MVOI is dat de Nederlandse overheden via hun opdrachtgeverschap en inkoop bijdragen aan het bereiken van de landelijke maatschappelijke doelen. Het ondertekenen van het Manifest MVOI verplicht de gemeente Coevorden tot het opstellen van een actieplan MVOI voor 2022-2025.



2. Het actieplan MVOI 2024-2025

2.1. Het doel van het actieplan MVOI

Met het actieplan MVOI geeft de gemeente Coevorden invulling aan het Manifest MVOI en zet de gemeente verdere stappen op het gebied van maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen. Het actieplan MVOI draagt bovendien bij aan het bereiken van ambities en doelen uit:

- Het coalitieakkoord;
- Het bestuursprogramma;
- De visie 'Samen op weg naar een klimaatbestendige toekomst';
- Het programma Duurzaamheid (met name de pijler Duurzame Gemeentelijke Organisatie).

In 2017 is het landelijk Manifest MVI 2016-2020 ondertekend door de gemeente Coevorden, wat heeft geresulteerd in het actieplan MVI 2018-2020. Het voorliggende actieplan MVOI is een vervolg op dit eerdere actieplan.

2.2. Het plan van aanpak

Om te komen tot een gedragen actieplan, is contact gezocht met verschillende afdelingen binnen de gemeente. Er is een team MVOI gevormd met diverse enthousiaste collega's. In dit team zitten collega's van Advies en Middelen, Vastgoed en Infrastructuur, Duurzaamheid, Advies en Services en Actief voor werk.

De eerste stap was het uitvoeren van een nulmeting. We hebben een overzicht gemaakt van wat er binnen de gemeente Coevorden al gebeurt op het gebied van MVOI. Wat duidelijk naar voren kwam tijdens de nulmeting is dat er binnen de gemeente al veel aandacht is voor MVOI. Dat is zeker iets om trots op te zijn! In bijlage 1 vind je een overzicht van de nulmeting per gekozen thema.

Vervolgens zijn de thema's gekozen waar we binnen dit actieplan aan willen gaan werken. Voor ieder thema zijn doelen gesteld voor 2024 en 2025.

2.3. Thema's uit het manifest MVOI

In het Manifest MVOI worden 6 thema's benoemd die aansluiten op de Sustainable Development Goals (SDG's) van de Verenigde Naties. In onderstaande afbeelding worden de thema's inclusief de bijpassende SDG's kort toegelicht:



2.4. Themakeuze gemeente Coevorden

Voor het actieplan MVOI van de gemeente Coevorden zijn de volgende thema's gekozen: klimaat, milieu (inclusief biodiversiteit), social return, circulariteit en ketenverantwoordelijkheid. Deze keus is gebaseerd op:

- De aansluiting bij de ambities en doelstellingen van de gemeente Coevorden;
- De mogelijkheid tot groei binnen het thema;
- De haalbaarheid om aan een thema te werken in overleg met de verschillende afdelingen.

2.5. Huidige ambitieniveau per thema

Met betrekking tot de thema's worden binnen het Manifest MVOI de volgende ambitieniveaus onderscheiden:

- 1) Afweging: de organisatie neemt kennis van de mogelijkheden van maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen voor het bereiken van het desbetreffende maatschappelijke doel, legt deze naast de organisatie gebonden ambities en maakt afweging of MVOI kansen biedt.
- 2) Pilots: de organisatie gaat maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen in een beperkt aantal gevallen toepassen.
- 3) Verbreiding: de organisatie zet in op het flink vergroten van de toepassing van maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen. Daarbij horen ook een nulmeting en monitoring en activiteiten voor het bewustmaken en betrekken van opdrachtgevers, beleidsmakers, inkopers en andere relevante personen in de organisatie.
- 4) Borging: aanvullend op de voorgaande drie niveaus, verankert de organisatie de toepassing van maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen verder in het eigen beleid en in de interne systemen of afspraken. De organisatie zet in op het vergroten van de impact via inkoop.
- 5) Leiderschap: Aanvullend op de voorgaande drie niveaus, hanteert de organisatie standaard maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen waar dit mogelijk is en toont leiderschap richting de markt en/of andere partijen.

Hieronder zal in een tabel per gekozen thema worden aangegeven op welk ambitieniveau de gemeente Coevorden zich momenteel bevindt. Dit ambitieniveau is bepaald aan de hand van de nulmeting (zie bijlage 1) en het overleg met de verschillende afdelingen.

Thema	Ambitieniveau
Klimaat	3 – verbreding
Milieu (inclusief biodiversiteit)	3 – verbreding
Social return	4 – borging
Circulariteit	2 – pilots
Ketenverantwoordelijkheid	1 – afweging

Met de doelen uit dit actieplan MVOI werken we per thema toe naar het bereiken van een hoger ambitieniveau.



2.6. Doelen

Voor de jaren 2024 en 2025 hebben we per gekozen thema doelen gesteld. Jaarlijks zal er in de aanbestedingenkalender worden gekeken wat kansrijke aanbestedingen zijn voor de gekozen thema's. Hieronder volgt een overzicht van de doelen per thema voor de jaren 2024 en 2025:

Klimaat:

- De MVI-criteriatool van de Rijksoverheid toepassen bij twee aanbestedingen onder de Europese drempel in 2024 en bij vier aanbestedingen in 2025. Hierbij worden criteria met betrekking tot het thema klimaat geselecteerd;
- Bij onderhandse aanbestedingen van werken bij het team Vastgoed en Infrastructuur (V&I) het thema klimaat toepassen: in 2024 bij één aanbesteding van werken en in 2025 bij drie aanbestedingen van werken. Dit kan gedaan worden door toepassing van de MVI-criteriatool;
- De overgang naar HVO100 brandstof voor de voertuigen van de gemeentewerf in 2025;
- Het verduurzamen van onze catering in 2024 en 2025, onder andere op basis van de in 2020 uitgevoerde circulariteitsmeting. Denk hierbij aan meer vegetarische opties tijdens de lunch en minder gebruik van plastic.

Milieu (inclusief biodiversiteit):

- De MVI-criteriatool toepassen bij twee aanbestedingen onder de Europese drempel in 2024 en bij vier aanbestedingen onder de Europese drempel in 2025. Hierbij worden criteria met betrekking tot het thema milieu geselecteerd;
- De overgang naar HVO100 brandstof voor voertuigen van de gemeentewerf in 2025;
- 2024: 75 % van het aanbod kantoorartikelen is duurzaam, 2025: 90 % van het aanbod kantoorartikelen is duurzaam;
- 2024: onderzoeken of de overstap naar biologische fairtrade koffie en thee mogelijk is in de kantine onder het huidige contract;
- Het verduurzamen van onze catering in 2024 en 2025, onder andere op basis van de in 2020 uitgevoerde circulariteitsmeting. Denk hierbij aan meer vegetarische opties tijdens de lunch en minder gebruik van plastic.

Social return:

- Tijdens de aanbestedingsfase, tegelijk met de aanvraag van de offerte, een plan voor de toepassing van SROI (social return on investment) vragen: in 2024 voor twee en in 2025 voor vier aanbestedingen;
- Het opstarten van communicatie over SROI naar lokale ondernemers in 2024 (eventueel een workshop organiseren);
- Met ingang van 2024 SROI voor werken bij de afdeling V&I boven de 200.000 euro invoeren en evalueren in de SROI monitor;
- Starten met de uitreiking van een award voor de beste SROI toepassing in 2025.

Circulariteit:

- Bij één aanbesteding in 2024 en twee in 2025 dit thema toepassen. Dit kan gedaan worden door toepassing van de MVI-criteriatool;
- In 2024 aansluiten bij het initiatief 'Verwaarden groene reststromen' in Zuid-West Drenthe, waarbij o.a. bermmaaisel en rietsluiksel in de toekomst door middel van vergisting worden omgezet in groen gas en een bodemverbeteraar.

Ketenverantwoordelijkheid:

- bij één aanbesteding in 2024 en twee in 2025 dit thema toepassen. Dit kan gedaan worden door toepassing van de MVI-criteriatool.



2.7. Monitoring

We zullen in november 2024 en november 2025 met het team MVOI de doelen uit het actieplan evalueren en hierover rapporteren aan PIANOo. PIANOo is het expertisecentrum Aanbesteden van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Naar aanleiding van de evaluatie kan het actieplan MVOI aangepast worden.

2.8. Uitdagingen

Uit het overleg met collega's kwamen ook meerdere uitdagingen naar voren die gezien worden met betrekking tot het uitvoeren van het actieplan MVOI. De belangrijkste uitdagingen zijn:

- Capaciteit;
- Kosten versus budget;
- Theorie versus praktijk (haalbaarheid);
- Het motiveren van collega's, het creëren van bewustwording binnen de organisatie.

Hoe zullen we omgaan met bovenstaande uitdagingen:

- Door MVOI te integreren in onze werkwijze zal het uiteindelijk niet meer capaciteit vragen dan de huidige manier van werken. Het actieplan MVOI, het team MVOI en de interne communicatie over MVOI dragen daaraan bij. Bovendien is het team Duurzaamheid in 2023 uitgebreid en is er een collega verantwoordelijk voor de pijler 'Duurzame Gemeentelijke Organisatie'. Dit waarborgt continuïteit binnen de organisatie.
- Voor de verschillende afdelingen is het van belang bij de jaarlijkse begrotingsrondes rekening te houden met de toepassing van MVOI. Duurzame opties zijn bovendien niet altijd duurder! Het is belangrijk dat de duurzame opties steeds onderzocht worden. Wanneer budget niet toereikend blijkt te zijn, zal onderzocht dienen te worden of er ruimte is het budget te vergroten.
- We hebben een team MVOI gevormd, waarbij de betrokken afdelingen zijn vertegenwoordigd. Met dit team hebben we haalbare doelen gesteld, die binnen de afdeling ondersteund worden. Hiermee verwachten we dat de doelen ook toepasbaar zijn in de praktijk.
- We zullen aandacht besteden aan de interne communicatie over MVOI. Hiermee willen we bewustwording en betrokkenheid creëren onder collega's. We hebben deze collega's nodig om MVOI thema's toe te passen bij aanbestedingen onder de Europese drempel. In de toekomst zullen we MVOI meenemen in de workshops die de afdeling Inkoop organiseert voor (nieuwe) collega's. Bovendien zal er een ambtelijk-bestuurlijke inspiratiesessie worden georganiseerd rond dit thema om breed draagvlak te creëren.

Tot slot willen we graag een 'handreiking MVOI' schrijven voor alle collega's die zich bezig houden met inkoop. Doel van deze handreiking is het onder de aandacht brengen van MVOI en uitleggen hoe je MVOI thema's kan toepassen tijdens het proces van opdrachtgeven en inkopen. Naar verwachting zal deze handreiking worden opgenomen in het inkoopstappenplan op Hofnet.



3. Bijlage 1: Nulmeting per gekozen thema

Wat gebeurt er momenteel al op het gebied van MVOI binnen de gemeente Coevorden? Hieronder volgt een zo volledig mogelijke opsomming per gekozen thema:

3.1. Thema Klimaat

- toepassing van de MVI-criteria tool bij alle aanbestedingen boven de Europese drempel met het ambitieniveau significant. Dit is opgenomen in het inkoop- en aanbestedingsbeleid;
- er wordt indien mogelijk gebruik gemaakt van multiservice-contracten;
- de gemeente Coevorden beschikt over 3 elektrische dienstauto's voor algemeen gebruik, een elektrische bus voor het team Advies en Services en een elektrische bus voor de buitendienst. Er komen binnenkort nog 2 elektrische bussen bij voor het team Vastgoed en Infrastructuur en een elektrische bedrijfsauto voor de buitendienst;
- nieuwe medewerkers krijgen een Dopper en een uitwisbaar notitieboek;
- er wordt gewerkt met een infiltratieriool en keramische rioolbuizen;
- ons gemeentelijk vastgoed heeft LED-verlichting;
- er liggen zonnepanelen op het dak van de sporthal in Dalen, de brandweerkazerne in Coevorden en het dorps huis in Schoonoord;
- de voertuigen van de gemeentewerf tanken HVO20 brandstof;
- de apparatuur/gereedschappen van de buitendienst werken waar mogelijk op accu's. Als vervanging van apparatuur/gereedschappen nodig is wordt gekeken of elektrificatie mogelijk is;
- we beschikken over zuinige cirkelmaaimachines;
- de buitendienst gebruikt motomix van Stihl, dit is een brandstof met een lage CO2-uitstoot, die grotendeels biologisch afbreekbaar is;
- er wordt gewerkt met duurzamer strooizout (steenzout in plaats van vacuümzout). Als toevoeging gebruiken we bij natstrooien vloeibare calciumchloride. Transport van strooizout vindt zo duurzaam mogelijk plaats;
- er wordt waar mogelijk gekozen voor bestrating in plaats van asfalt;
- het gebruik van gebakken klinkers i.p.v. betonklinkers.

3.2. Thema Milieu (inclusief biodiversiteit)

- toepassing van de MVI-criteria tool bij alle aanbestedingen boven de Europese drempel met het ambitieniveau significant. Dit is opgenomen in het inkoop- en aanbestedingsbeleid;
- er wordt indien mogelijk gebruik gemaakt van multiservice-contracten;
- de gemeente Coevorden beschikt over 3 elektrische dienstauto's voor algemeen gebruik, een elektrische bus voor het team Advies en Services en een elektrische bus voor de buitendienst. Er komen binnenkort nog 2 elektrische bussen bij voor het team Vastgoed en Infrastructuur en een elektrische bedrijfsauto voor de buitendienst;
- nieuwe medewerkers krijgen een Dopper en een uitwisbaar notitieboek;
- de voertuigen van de gemeentewerf tanken HVO20 brandstof;
- de apparatuur/gereedschappen van de buitendienst werken waar mogelijk op accu's. Als vervanging van apparatuur/gereedschappen nodig is wordt gekeken of elektrificatie mogelijk is;
- we beschikken over zuinige cirkelmaaimachines;
- de buitendienst gebruikt motomix van Stihl, dit is een brandstof met een lage CO2-uitstoot, die grotendeels biologisch afbreekbaar is;
- er wordt gewerkt met duurzamer strooizout (steenzout in plaats van vacuümzout). Als toevoeging gebruiken we bij natstrooien vloeibare calciumchloride. Transport van strooizout vindt zo duurzaam mogelijk plaats;
- in de gemeente Coevorden wordt sinds 2019 natuur-technisch bermbeheer toegepast met als doel het vergroten van de biodiversiteit. Hiertoe wordt het Drents mengsel van de Cruydt-Hoeck gebruikt (een inheems mengsel samengesteld door de provincie Drenthe en landschapsbeheer Drenthe);

- 
- externe bedrijven die kabels of leidingen willen leggen krijgen instructies met betrekking tot herstel van bermen en biodiversiteit;
 - het gebruik van keramische rioolbuizen;
 - bij rioolprojecten wordt het vergroenen van de omgeving meegenomen;
 - er wordt waar mogelijk gekozen voor bestrating in plaats van asfalt;
 - het gebruik van gebakken klinkers i.p.v. betonklinkers.

3.3. Thema Circulariteit

- koffiebekers worden apart ingezameld en gerecycled naar torkrollen;
- koffiedroes wordt apart ingezameld en verwerkt tot compost;
- plastic wordt gescheiden ingezameld op kantoor;
- in de gemeente worden circulaire GFT containers verstrekt aan inwoners, zodra de oude GFT-container aan vervanging toe is;
- samenwerking met Sympany voor de inzameling van textiel, hierbij wordt ingezet op hergebruik en recycling;
- hergebruik puinlaag onder wegen, o.a. in Dalen (puinlaag is klein gemaakt op gemeentewerf);
- hergebruik van gebakken klinkers;
- deelname aan Bokashi pilot met bermmaaisel;
- in 2020 is er een circulariteitsmeting uitgevoerd.

3.4. Thema Social Return

- SROI kaders zijn opgenomen in het inkoop- en aanbestedingsbeleid. Deze worden toegepast bij werken en diensten vanaf 200.000 euro;
- postverzending en werkplekreiniging in de kantoren vindt plaats door de EMCO groep. Dit is een werkleerbedrijf wat zich inzet om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te begeleiden naar een passende baan;
- de gemeente Coevorden werkt samen met Sympany (zie boven). Sympany zet mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in bij het sorteren van het ingezamelde textiel;
- de SROI toepassing van een aanbesteding wordt achteraf getoetst in de SROI monitor.

3.5. Thema Ketenvaerwoordelijkheid

- op kantoor wordt fairtrade koffie en thee gebruikt.

